

4.klass EESTI KEEL

Teemad	Õppesisu	Õppetulemuste kirjeldus	Lõiming	Hindamine
Suuline ja kirjalik suhtlus	Kaasõpilase ja õpetaja eesmärgistatud kuulamine. Juhendi järgimine ja kuuldu põhjal tegutsemine. Kuuldud teksti ümberjutustamine. Lavastuse, kuuldu proosa-, luule- ja ainetekstide sisu ümberjutustamine. Õpetaja ettelugemise järel (ainealane tekst, lõikhaaval) oluliste mõistete ja seoste leidmine. Kuuldu kohta täpsustavate küsimuste esitamine. Esitatud küsimuste mõistmine ja küsimustele vastamine. Loetu ja kuuldu kohta arvamuse avaldamine ja seisukoha põhjendamine, näite toomine tekstist. Kaaslaste arvamuse küsimine. Suulises keelekasutuses kirjakeele põhinormingute järgimine eakohasel viisil. Mõtete väljendamine selgelt ja arusaadavalt, mõtte lõpuleviimine ja mõtete omavaheline seostamine. Rühmavestlus etteantud teemal, vestluse tulemuse esitus. Rühmareeglite kokkuleppimine, sobiva koostöövormi valimine. Kõnelemisel kaaslaste mõtete ümbersõnastamine, enda mõtete lisamine. Esitamise eesmärgistamine (miks, kellele, mida). Esitamiseks kohase sõnavara, tempo, hääletugevuse ja	Kuulab mõtestatult eakohast teksti, toimib saadud sõnumi või juhendite järgi. Jutustab kuuldu teksti ümber; esitab kuuldu ja nähtu kohta küsimusi. Leiab koos partneri või rühmaga vastuseid lihtsamatele probleemülesannetele, kasutades sobivalt kas suulist või kirjalikku vormi; Väljendab oma arvamust, annab infot arusaadavalt edasi. Esitab peast ilukirjandusteksti omal valikul, loeb teksti rollis. Annab juhiste alusel kaaslastele tagasisidet.	<u>Teised õppeained:</u> Loodusõpetus Õpikust teabetekstide lugemine, analüüsimine, ümberjutustamine, mõistekaartide koostamine Matemaatika Tekstülesande ümbersõnastamine Tabelite, skeemide mõtestamine <u>Ilukirjandus:</u> Sõnastuse, grammatiliste seoste, lauseehituse jälgimine ja analüüs luule-, proosa- või draamatekstide näitel	Suulised ülesanded: Ettevalmistatud ümberjutustus (kava, tugisõnade, mõtteskeemi abil). Peast luuletuse esitamine, intonatsiooni, selge häälduse, hääletugevuse jälgimine. Tegelaskuju kirjeldamine läbi tegevuse, käitumise, olukorra. Draamateksti esitamine osalistena, rollimäng, etlemine. Küsimustele vastamine täislausega loetud või kuuldu tekside põhjal. Oma arvamuse esitamine arusaadavalt, selle põhjendamine.

	intonatsiooni valimine; õige hingamine ja kehahoid. Dialogi ja dramatiseeringu esitamine. Rollimäng. Nii enese kui ka teiste tööde tunnustav kommenteerimine õpetaja juhiste alusel.			
Teksti vastuvõtt	Tundmatu sõna tähenduse leidmine õpiku sõnastikust ja Sõnaveebist. Tähenduse selgitamine. Lugemiseks valmistumine, lugemise eesmärgistamine, keskendunud lugemine. Lugemistehnika arendamine, korduv ülelugemine, häälega ja hääleta lugemine, pauside, tempo ja intonatsiooni jälgimine. Lugemist hõlbustavad võtted. Lause, lõigu ning tervikteksti mõistmine ja ümberjutustamine. Tarbeteksti ja ilukirjandusteksti eesmärgi ja lugemise eripära. Teksti sisu ennustamine pealkirja, piltide, remarkide, üksiksõnade jm alusel. Enne lugemist olemasolevate teemakohaste teadmiste ja kogemuste väljaselgitamine, oma küsimuste esitamine ning uute teadmiste vastu huvi äratamine (mida tean, mida tahaksin teada). Ilukirjandustekst, kujundlik keelekasutus. Ilukirjanduse põhiliigid:	Otsib teavet tundmatute sõnade kohta, selgitab nende tähendust. Valdab lihtsamaid lugemistehnikaid, eesmärgistab lugemist; Kirjeldab tarbe- ja ilukirjandusteksti peamisi erinevusi. Vastab teksti põhjal koostatud küsimustele tekstinäidete või oma sõnadega, koostab teksti kohta küsimusi ja leiab tekstist vajalikku infot. Nimetab ilukirjanduse põhiliike, proosa, luule, draama, ja nende tunnuseid;	Sotsiaalne ja kodanikupädevus, kus õpilased arutlevad kirjandusteoste põhjal, kui oluline on teada ja järgida ühiskondlikke väärtusi ja norme. Digipädevus: blogi pidamine Enesemääratlus-pädevus, kus õpilane analüüsib oma vigu ning mõistab, kus peaks veel pingutama. Ainesiseselt saab õigekirjareeglite õppimist lõimida suulise ja kirjaliku suhtlusega, mis arendab rühmas arutlemise oskust ja aktiivselt vestluses osalemist.	Teadlik lugemine, info leidmine tekstist, küsimustele vastamine loetu põhjal. Häälega lugemine, ilmeka ja pauseeritud ilukirjandusliku teksti edasiandmine. Tarbeteksti lugemine, info leidmine ja edastamine. Küsimuste esitamine enne ja pärast lugemist. Sõnastusülesanded. Ümbersõnastamine mõtte täpsustamiseks ja varjundite edasiandmiseks.

	luule, proosa, draama, nende erijooned. Jutustava teksti vastuvõtt. Süžee, sündmuste toimumise koht, aeg ja tegelased, käivitav sündmus, lahendus. Sündmuste järjekorra edasiandmine. Arutlemine tekstis käsitletud teema, tegelaste motiivide üle. Oma arvamuse sõnastamine ja põhjendamine tekstinäidete toel. Küsimustele vastamine tekstinäidete või oma sõnadega. Loetava kohta märkmete, märksõnaskeemi, kava ja küsimuste koostamine. Loetud teksti dramatiseering õpetaja juhiste toel. Luuletuse teema määratlemine, aja ja koha kirjeldamine, meeleolu kirjeldamine. Luuletuse ja proosateksti mõtestatud esitamine (meeleolu, laad). Vajaliku ja huvipakkuva raamatu leidmine kataloogi või e-otsingut kasutades. Loetud raamatu sisu ja tegelaste tutvustamine ja lugemissoovituste jagamine klassikaaslastele. Loetule emotsionaalse hinnangu andmine ja põhjendamine. Rahvaluule põhiliikide ära tundmine ja tunnuste nimetamine: muinasjutt, muistend, lühivormid (mõistus, vanasõna, anekdoot).	nimetab rahvaluule põhiliike ja nende tunnuseid; Tutvustab loetud proosateose sisu ja tegelasi ning kõneleb loetust. Kirjeldab teksti põhjal sündmuste toimumise aega, kohta ja tegelasi. Kirjeldab luuletuse meeleolu, aega, kohta. Esitab ilukirjandusteksti mõtestatult; leiab vajaliku või huvipakkuva raamatu. On läbi lugenud vähemalt neli eakohast väärtkirjandusteost (raamatut); tutvustab loetud raamatut kaaslastele, annab loetule hinnangu ning põhjendab seda.	<u>Teised õppeained:</u> Kunst maalitud või joonistatud tegelaskuju kirjeldamine, kirjeldatud tegelase või koha joonistamine. Kirjandusteoste illustratsioonide analüüs Muusika Meloodia meelolu kirjeldamine, tegelaskujule või sündmuskohale iseloomuliku muusika valimine. Liikumine Tegelaskujude iseloomustamine läbi kehahoiu ning liikumise matkimise. Liikumispausid tundides.	<i>Testimine ja enesetestimine, kus õpilane hindab oma teadmisi ja oskusi erinevates õpikeskkondades ja õppemängudes.</i> Blogi pidamine loetava raamatu kohta, hinnang raamatule ja lugemissoovituse andmine kaaslastele.
--	---	---	---	---

Teksti- loome	Ümberjutustamine ja ümberjutustuse kirjutamine: tekstilähedane, valikuline (mõne tegelase vaatepunktist), kokkuvõtlik, loov. Loo ümberjutustamine uute tegelaste ja sündmuste lisamise või asendamisega. Ümberjutustus kavapunktide, märksõnade ja küsimuste toel. Aheljutustamine. Fantaasialoo, muinasjutu või muistendi kirjutamine. Lühemate tarbetekstide kirjutamine: seletus- ja veenmiskiri, e-kiri, teade. Kirja esitav osa ja taustaosa. Juhendavate tekstide kirjutamine: retsept, juhend või reeglistik. Kiri, ümbriku vormistamine. Protsesskirjutamine: kirjutamiseks valmistumine (märksõnad, idee- või mõtteskeem, sündmuste kaart), mustandite kirjutamine, tagasiside põhjal töö täiendamine, toimetamine, viimistlemine, avaldamine.	Jutustab ja kirjutab loetust ning läbielatud sündmusest. Jutustab tekstilähedaselt, kokkuvõtlikult kavapunktide järgi, märksõnaskeemi ja küsimuste toel. Kirjutab nii koolis kui ka igapäevaelus käsitsi ja arvutiga jutustava teksti. Kirjutab eakohase pikkusega loovjutte küsimuste, pildi, pildiseeria, märksõnaskeemi või kava toel. Kirjutab lühema tarbeteksti vastavalt kirjutamise eesmärgile, funktsioonile ja adressaadile. Tunneb kirjutatavate teksti ülesehitust ja vormistustavasid. Tunneb protsesskirjutamise etappe, täiendab oma tööd tagasiside põhjal. rakendab omandatud keeleteadmisi teksti kirjutamisel ja toimetamisel.	Inimeseõpetus Õpilased kirjeldavad riskikäitumise tulemusi, jutu kirjutamine Võõrkeel Lause analüüsimine, sõnavormide ja grammatika võrdlemine Ilukirjandus, kust õpilased saavad leida näiteid lausete struktuuri, sõnavaliku, vormimoodustuse ning õigekirjareeglite kasutamise kohta.	Suulised ülesanded Ettevalmistatud tekstilähedane ümberjutustus (tugisõnade, kava, mõtteskeemi põhjal) Jutule omaloomingulise alguse/lõpu mõtlemine Kirjalikud ülesanded Lühikese tarbeteksti koostamine (kuulutus, teade, e-kiri, kiri/ümbrik) Kirjelduse koostamine tegelase, sündmuse toimumise aja ja koha kohta. Loovjutu kirjutamine Ümberjutustuse kirjutamine Omaloominguliste lausete analüüs, laiendamine. Enesehindamine.
Keele- teadlikkus Hääliku- õpetus ja õigekiri	Helilised ja helitud häälikud. Liidete -gi ja -ki õigekiri. Täis- ja kaashäälikuühendi. Kaashäälikuühendi õigekiri, sulghäälik sõna keskel. Tähtede i ja j õigekiri tegijanimedes ja liitsõnades.	Kirjeldab eesti keele häälikusüsteemi ja kaashäälikuühendi reeglit ja erandeid. Järgib kirjutamisel õpitud häälikuõigekirjareegleid.	<u>Üldpädevused:</u> Õpipädevus kuidas leida ning kontrollida vearahvustikke vorme paber-ÕSist,	<u>Erinevad etteütlused</u> Selgitav või kommenteeriv etteütetus (Õunapuu 1992), kus õpilane peab lisaks õigesti kirjutamisele ja reeglit põhjendama.

<u>Sõnavara- õpetus</u>	Liitsõnamoodustus: täiend- ja põhiosa, täiendi funktsioon liitsõnas. Liitsõna tähendus. Liitsõna ja liitega sõna erinevused. Sõna tähenduse selgitamine oma sõnadega sõnastiku tähendusseletuse ja näidislausete põhjal (nii raamatu- kui ka veebivariandist).	Eristab liitsõna täiend- ja põhiosa, liitsõna ja liitega sõna, aimab liitsõna tähendust täiend- ja põhiosa põhjal. Selgitab sõna tähendust sõnastiku tähendusseletuse ja näidislausete põhjal. Järgib eesti õigekirja aluseid ja õpitud põhireegleid.	tutvustada eki.ee kasutust ja Sõnaveebi Enesemääratlus-pädevus, mis võimaldab õpilasel kasutada olemasolevaid keeleteadmisi ning mis omakorda aitab kaasa teadusmõistete kujunemisele.	Valiketteütlus, kus õpilane peab üles kirjutama vaid teatud (nt kaashääliku-ühendiga) sõnad. Loov etteütlust, kus õpilane lõpetab laused või lisab õpetaja loetule lauseid, milles peab esinema ka teatud reegli kasutamist nõudvaid sõnu. Õpitavate õigekirjareeglite sõnastamine. Näidete leidmine erinevatest terviktekstidest. Reeglite rakendamine, erandite tundmine ja õigekiri. Korrektuurülesanded, vigade põhjendamine ja parandamine. Liitsõnade moodustamine ja kasutamine. Tekstide muutmine (minevik, olevik, mitmus, ainsus) ning muutunud mõtte selgitamine. Lause analüüs terviktekstis (lauseliikmed, kirjavahe-märgistamine)
<u>Vormiõpetus</u>	Sõnaliigid ja nende funktsioon. Tegusõna. Jaatava ja eitava kõne kasutamine tekstis. Tegusõna pöörde, tegusõna pööramine ainsuses ja mitmuses. Käändsõna. Käändsõnad: nimisõna, omadussõna, arvsõna, asesõna. Käändsõna arv, ainsus ja mitmus. Muutumatud sõnad: määrsõnad, hüüdsõnad, sidesõnad, kaassõnad.	Eristab sõnu liigiti. oskab pöörata tegusõnu ainsuses ja mitmuses ning kasutada jaatavat ja eitavat kõnet tekstis.	Valdkondlikku lõimingut saab rakendada, kasutades erinevaid õigekirjareegleid sisaldavaid sõnu, mis esinevad kirjanduse aines loetavates tekstides. Kirjandustekstid pakuvad võimalust keelearuteludeks (nt Wimbergi või Maarja Kangro luule).	
<u>Lauseõpetus</u>	Lause ja lauseliikmed. Alus, öeldis, sihitis määrus ja nende ülesanne lauses kui tervikus. Lihtsamad lause laiendamise võimalused.	Oskab määrata lauseliikmeid ja teab nende ülesannet lauses. moodustab ja kirjavahemärgistab lauseid õpitu piires korrektselt.		

Õppevara:

Kati Lepp, Kristiina Orgla, Liisi Piits, Kaja Sarapuu, Jaak Urmet, Lauri Vanamõlder Eesti keele õpik 4.klassile I ja II osa.

Kati Lepp, Kristiina Orgla, Liisi Piits, Kaja Sarapuu, Jaak Urmet, Lauri Vanamõlder Eesti keele töövihik 4.klassile I ja II osa

Õpiq: <https://www.opiq.ee/RegisterKit/Index/251820>

Kontrolltööd 4.klassile

Eesti Keele Instituudi Sõnaveeb <https://sonaveeb.ee/>

Maarja Kangro luuletus, kus ta mängib kaashäälikuühendi reeglina “Nuttis kohvikus üks sell” (kogust “Ulguv rula”),

Wimbergi luulekogu “Kärppsed”

- Õpetaja Maurus selgitab” I osa. E-kirja vormistamine; <https://www.youtube.com/watch?v=bibfaemUgVM&t=2s>.
- Raadik, Maire 2014. Väikesed tarbetekstid. Käsiraamat. Tallinn: Eesti Keele Sihtasutus.